

“За самосталну жену која жели да се реализује уз много хуманији ритам живота, бити домаћица је прилика за слободнији живот. То данас нимало не личи на затвор између четири зида”, каже италијански психијатар Вили Пазини. И управо то је став све већег броја жена у свету, које изнурене данашњим брзим ритмом живота, сањају да се врате традиционалној улози домаћице, не запостављајући при томе себе и своје потребе.

Домаћица, на енглеском "housewife" или "homemaker", дефинише се као особа која се брине о кући без обзира на то да ли ради или не, али и као особа чије је примарно и једино занимање брига о кући и породици. Разлика у речима "homemaker" и "housewife" је у томе што прва дефинише улогу жене у смислу активности које обавља, док се друга односи на брачни статус. Још један термин који дефинише жену код куће је израз "stay at home mom" који се односи на оне жене које имају децу и које су због тога изабрале да остану код куће.

Ипак, немогуће је данас сврстати домаћице само у једну категорију јер постоји неколико типова: оне које су радиле, па су због деце (или пак само због себе или себе и супруга) одлучиле да заувек престану да раде или да од посла одустану на неко одређено време, затим оне жене којима је посао домаћице животни позив, без обзира на то да ли имају децу или не. Оно што је заједничко за све њих јесте то да су добровољно изабрале да остану код куће, да уживају у новој улози и да се њихове активности не свode само на кување, пеглање, брисање прашине и остале депримирајуће дужности. Најважнији критеријум који одлучује о томе да ли ћете спадати у категорију “елите домаћица” или оних које су принуђене да то буду, јесте новац.

Према мишљењу професорке Кармен Лекарди са Универзитета "Висосса" у Милану нове домаћице морају бити материјално обезбеђене, с дискретним свакодневним захтевима и временом и простором посвећеним само себи. У датим финансијским околностима, које погађају и најразвијеније земље света, овај једини услов постаје, у ствари, изузетно захтеван. Ако занемаримо овај материјални аспект, код нас се одлука о

останку код куће и даље тумачи у контексту размажене жене која због неспособности да усклади своје пословне и кућне послове бира пут мањег отпора и потпуно се ослања на мушкарца. “Домаћица, како то патетично и понижавајуће звучи” само су неки од коментара који се могу прочитати на интернет форумима на којима се о овој теми жучно дискутује. Да ли су данашње домаћице и даље “анђели чувари кућног огњишта” или су кућни менаџери, да ли су то модерне жене разноликих интересовања, које су активне у друштвеном животу или су то класичне домаћице какве су некада биле наше баке?

У западној Европи жене које одлазе на породилјско боловање све чешће се с њега више и не враћају на радно место. Разлог је да их, када се једном врате назад, најчешће чека лошија и мање плаћена позиција, или зато што схватају да су праве животне вредности заправо код куће, а то су деца и складна породица. Најчешћи узрок што се неке жене никада не врате на посао јесте економске природе. Иако звучи апсурдно, жени је исплативије да остане код куће. Наиме, ако се узме у обзир да су жене и даље у просеку мање плаћене од мушкараца, чињеница да се по повратку са боловања налазе на лошијем радном месту, које је логично и мање плаћено, доводи до изузетно малих примања.

Рачунице показују да скоро читава месечна примања жена у европским земљама одлазе на обданишта, бебиситерке, бензин за одласке и доласке с посла, на карте за превоз, а често и на ручак за време паузе, те се као логичан избор намеће одустајање од посла. Такође, многе жене бирају ову опцију искључиво због жеље да не проводе више од осам сати дневно ван куће, настојећи да све своје животне потребе, које нису пословног карактера, сабију у време након радног времена, током викенда или у оквиру украдених тренутака на паузама које најчешће користе за плаћање рачуна, посете лекарима, фризеру и за куповину.

Истраживање Универзитета у Кембриџу показује да у многим европским земљама жене имају све мање снаге и воље да изигравају супержену с “full time” радним временом у канцеларији, али и у властитој кући, након повратка са посла. Жаклин Скор, професорка социологије на Кембриџу каже да људи нису више толико уверени да пуно радно време жена може да усклади и са апсолутном посвећеношћу породици. Жене више не желе да се по сваку цену уклапају у наметнути императив запослене жене, добре мајке и одличне домаћице. Желе да имају право на избор и да се, уколико је њихов избор да буду домаћице, не осећају дискриминисано због тога.

Већина данашњих домаћица је школована, образована, интелигентна, радознала,

ефикасна, свестрана и тражи своје легитимно право да свесно донесе одлуку која у великом броју случајева захтева много више храбрости и пожртвовања него што се мисли, а да при том не добије етикету нераднице. Оне су далеко ван старомодних клишеа који подразумевају низак степен образовања, апсолутни недостатак амбиције, комформизам и опортунистички став према животу.

Оливијеро Тоскани, славни италијански фотограф, познат по својим контроверзним и провокативним рекламама за модну кућу "United Colors Of Benetton", декларише се као страствени фан домаћица и презире жене које трче за каријером: "Жене су центар друштва, од њих зависи квалитет живота једне породице јер оне имају тај урођени инстинкт за вођење домаћинства, за кување и бригу о деци. Страшно ме нервира чињеница да их сви критикују, а понајвише друге жене, када управо ми сви њима највише дугујемо. Од свих жена које познајем домаћице су најзадовољније. Много више од менаџерки које су фрустриране, нервозне и очајне."

Ко коме завиди?

Психолози сматрају да је у данашњем друштву бити домаћица привилегија и луксуз јер оне имају апсолутну слободу да располажу својим временом. Данашњим женама не може бити досадно само зато што не раде ван куће јер време могу да испуне разним активностима.

Запослене жене највише им завиде због довољно слободног времена којим располажу, док оне саме јурцају како би испуниле све наметнуте друштвене обавезе: да буду одличне раднице, маме за узор и супруге за пример. И то све у оквиру једног дана који и даље траје само 24 сата. Константно се боре са мноштвом понекад нерешивих ситуација, попут немогућности да баке и деке пазе на децу, на радно време вртића чија се врата затварају пре завршетка њиховог радног времена и сл. Такође, велики број запослених жена осећа се ограничено и затворено у четири зида канцеларије, проводећи своје време испред компјутера, одговарајући на мејлове и телефонске позиве...

Шта кажу истраживања

По истраживању "European Interactive Advertising Association", 62 одсто жена домаћица свакодневно крстари интернетом, а најпосећенији су сајтови са вестима, музиком, они који нуде информације о финансијама, потом сајтови посвећени здрављу, онлајн шопингу и новим технологијама. Данашње домаћице телефонирају путем скајпа, користе МСН, део су Фејсбук заједнице, слушају интернет радио и одржавају праве интернет партије с пријатељицама преко веб камера.

Истраживања социолога са Универзитета Вирџинија показују да жене које не раде не пате од "проблема који немају дефиницију".

* 52 одсто жена које не раде веома су задовољне својим браком, док је 41 одсто запослених жена срећно у браку.

* 61 одсто жена које живе у заједници у којој само муж зарађује сматрају да су срећне и виде традиционални брак као заједницу која ће вечно трајати.

* 45 одсто жена које немају такву породичну ситуацију сматра да је срећно.

Због свега горенаведеног, срећне домаћице више нису реткост. Оне се разликују по томе да ли живе у развијеним или неразвијеним земљама, да ли имају факултетску диплому или ниско образовање, да ли је то њихов избор или им је то наметнуто околностима. Више времена за себе, квалитетно проведен дан с породицом, здравији оброци на столу, могућност за смиренији живот ослобођен стреса, све то су разлози због којих жене данас много лакше одлучују да прихвате улогу домаћице. Но, ипак, да ли ће домаћица бити срећна и реализована у тој улози, или ће се осећати фрустрирано и мање вредно, зависи од економског фактора који ту има најважнију улогу. Све изван тога је ствар личног избора и вредно је поштовања.

Виртуелна плата за домаћице у Америци и Европи

Око 138.000 долара је годишња плата коју би добијале америчке домаћице када би се њихова брига о кући третирао као посао. По истраживању америчког сајта www.salary.com

[com](#)

једна домаћица ради најмање 10 послова: чишћење куће, прање и сушење веша, ради као возач, наставник, менаџер, оператер на компјутеру, психолог, шеф (у овом случају домаћинства), куварица, медицинска сестра.

Интервјуишући 26.000 домаћица и 14.000 мама које раде, дошли су до закључка да једна супруга и мајка која брине о домаћинству ради у просеку 92 сата недељно! Мама која ради ван куће требало би да добија 86.000 долара плате за свој посао домаћице. И мада се овде ради о фикцији, ипак се на неки начин одаје признање домаћицама за њихов рад који је практично пуно радно време, иако ван канцеларије.

Феномен рујата мамас

Зову их ПМ – "пицама мамас", маме које у Ирској (а све чешће и у Лондону и Ливерпулу) прате децу у школу у пицама. "Како, забога, могу да стигнем да се средим и обучем када имам петоро деце да одведем у школу?" само је једно од оправдања које се може чути пред школама у Белфасту.

Тако на десетине мајки, обучених у пицаме (мада се могу видети и елегантни неглижеи), маршира око школа, али и у продавницама у околини, поштама и парковима. "Апсолутни недостатак поштовања и израз лењости", коментар је директора школа који су, заједно с локалним новинама, затражили од мајки домаћица да прате своју децу у школу облачећи се пристојно.

(Магазин "Grazia")